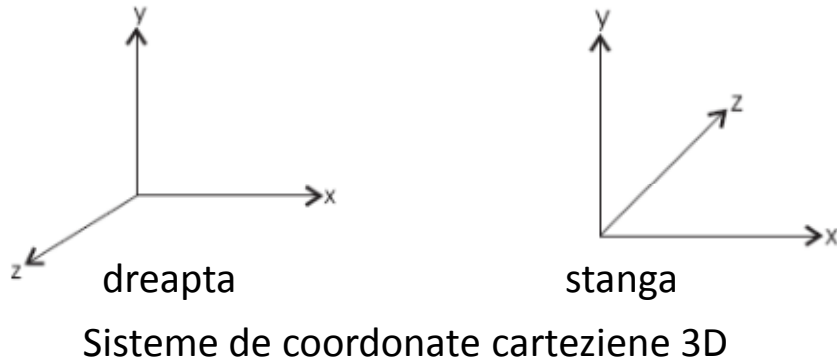

Transformări geometrice 3D

Prof. univ. dr. ing. Florica Moldoveanu

Transformari geometrice 3D

i, j, k : versorii directiilor axelor sistemului de coordonate

dreapta: $k = (i \times j) / |i \times j|$

stanga: $k = (j \times i) / |j \times i|$

Sistemul de coordonate in care este descrisa scena intr-o aplicatie: sistem de coordonate carteziane 3D dreapta.

Transformările geometrice 3D elementare(1)

$$[x' \ y' \ z' \ 1] = [x \ y \ z \ 1] * M \quad \text{Transformare geometrica 3D in coordonate omogene}$$

Matricile de transformare folosind vectori linie pentru reprezentarea punctelor din spatiu

Translatia

$$[T] = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ tx & ty & tz & 1 \end{bmatrix} \quad \begin{array}{l} \mathbf{T}[tx, ty, tz] - \text{vectorul} \\ \text{de translatie} \\ x' = x + tx \\ y' = y + ty \\ z' = z + tz \end{array}$$

Scalarea fata de origine

$$[S] = \begin{bmatrix} sx & 0 & 0 & 0 \\ 0 & sy & 0 & 0 \\ 0 & 0 & sz & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \begin{array}{l} sx, sy, sz: \text{factorii de scalare} - \\ \text{numere reale} \\ x' = x * sx \\ y' = y * sy \\ z' = z * sz \end{array}$$

Rotatiile in jurul axelor principale

$$[R_z] = \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad [R_x] = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ 0 & -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad [R_y] = \begin{bmatrix} \cos \alpha & 0 & -\sin \alpha & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ \sin \alpha & 0 & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{array}{l} x' = x * \cos(\alpha) - y * \sin(\alpha) \\ y' = x * \sin(\alpha) + y * \cos(\alpha) \\ z' = z \end{array}$$

Deducerea matricilor de rotatie in jurul axelor principale → curs

Transformările geometrice 3D elementare (2)

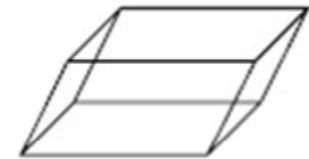
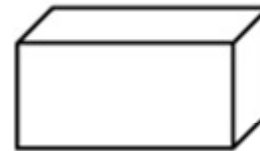
Oglindirea fata de un plan al sistemului de coordonate

$$[O_z] = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Forfecarea fata de origine

- **De-a lungul axei OZ: modifica x si y proportional cu z**

- $x' = x + F_x * z$
- $y' = y + F_y * z$
- $z' = z$

- **Analog pentru forfecarea de-a lungul axei OX si a axei OY**

- **Cazul general (forfecarea pe toate cele 3 axe)**

$$x' = x + y * d + z * g$$

$$y' = x * b + y + z * i$$

$$z' = x * c + y * f + z$$

$$[x' \ y' \ z' \ 1] = [x \ y \ z \ 1] * \begin{bmatrix} 1 & b & c & 0 \\ d & 1 & f & 0 \\ g & i & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Transformari geometrice 3D compuse

Exemple:

1. Scalarea fata de un punct oarecare, $F(x_f, y_f, z_f)$.

2. Rotatia in jurul unei axe paralele cu o axa a sistemului de coordonate:

1. Translatia obiectului astfel incat axa de rotatie sa se suprapuna peste o axa a sistemului de coordonate.
2. Rotatia obiectului in jurul axei sistemului de coordonate.
3. Translatia inversa celei din pasul 1.

Rezulta:

$$[x' \ y' \ z' \ 1] = [x \ y \ z \ 1] * M$$

sau

$$M = T(-x_d, -y_d, -z_d) * R(u) * T(x_d, y_d, z_d)$$

u : unghiul de rotatie

x_d, y_d, z_d : un punct de pe axa de rotatie

$$\begin{bmatrix} x' \\ y' \\ z' \\ 1 \end{bmatrix} = MC * \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$MC = T(x_d, y_d, z_d) * R(u) * T(-x_d, -y_d, -z_d)$$

Transformari geometrice 3D compuse - exemplu

Rotatia cu un unghi u in jurul unei drepte oarecare

Se considera dreapta data printr-un punct (x_d, y_d, z_d) si directia sa, $D[a, b, c]$.

1. Translatie care face ca dreapta sa treaca prin origine: $T(-x_d, -y_d, -z_d)$
2. Alinierea dreptei cu una dintre axele principale, de ex. cu axa OZ:
  - 2.1. Rotatie in jurul axei OX, cu un unghi u_x , prin care dreapta ajunge in planul XOZ: $R_{ox}(u_x)$
  - 2.2. Rotatie in jurul axei OY, cu un unghi u_y , prin care dreapta se suprapune pe axa OZ: $R_{oy}(u_y)$
3. Rotatia cu unghiul dat, u , in jurul axei pe care s-a aliniat dreapta: rotatie in jurul axei OZ : $R_{oz}(u)$
4. Transformarea inversa celei din pasul 2:
  - 4.1. Rotatie in jurul axei OY, cu unghiul $-u_y$: $R_{oy}(-u_y)$
  - 4.2. Rotatie in jurul axei OX, cu unghiul $-u_x$: $R_{ox}(-u_x)$
5. Transformarea inversa celei de la pasul 1: $T(x_d, y_d, z_d)$

Exercitiu: Sa se deduca: $\cos(u_x)$, $\sin(u_x)$, $\cos(u_y)$, $\sin(u_y)$.